

ת"פ 62609/06/17 - מדינת ישראל נגד אשר תורג'מן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 62609-06-17 מדינת ישראל נ' תורג'מן
לפני כבוד השופט איתן כהן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אשר תורג'מן

הנאשמים

הכרעת דין

כללי

ביום 06.09.2018 הודעתי על זיכוי של הנאשם מחמת הספק תוך שציינתי שאפרסם את נימוקי בהמשך.

עתה אפרט את הנימוקים להחלטתי.

עובדות כתב האישום

1. על פי עובדות החלק הכללי של כתב האישום, מכלוף מקס קיסוס (להלן: "מכלוף") מחזיק בזיכיון להפעלת מונית מספר 5306 שאותו הוא משכיר לנאשם מזה 20 שנה.

הנאשם, בעל עסק עצמאי להפעלת מוניות, שוכר זיכיונות נוספים ומעסיק מספר נהגים שלהם הוא משכיר את המוניות.

איציק גולד (להלן: "המתלונן") עבד כנהג אצל הנאשם מיום 21.06.2015 ועד לסוף שנת 2015 ושכר מהנאשם מונית מסוג סקודה שמספר לוחית הרישוי שלה הוא 86-818-25 (להלן: "המונית").

2. על פי עובדות כתב האישום ביום 09.09.2015 נרשם לחובת המונית דוח חנייה מטעם עריית ירושלים ובתאריכים 05.10.2015 ו- 24.10.2015 נרשמו לחובת המונית שני דוחות מהירות על פי מצלמת מהירות, באותו מקום בתל אביב.

הדוחות הנ"ל נרשמו תחילה על שמו של מכלוף כמי שמחזיק בזיכיון. בעקבות זאת ביקש הנאשם להסב את הדוחות על שמו של המתלון כמי שנהג בפועל במונית ולשם כך פנה בבקשה למתלון שיעשה כן אולם המתלון לא שעה לבקשתו.

לאור סירובו של המתלון, זייף הנאשם תצהיר הנחזה להיות "הצהרה פתוחה" של המתלון שלפיה הוא אחראי על כל דוח, תאונה או נזק הקשורים במונית מיום 01.07.2015 ועד ליום 24.12.2015. זאת עשה הנאשם בכך שזייף את חתימתו של המתלון על גבי טופס ההצהרה.

ביום 28.12.2016 מסר הנאשם את טופס ההצהרה יחד עם תצהיר נוסף שהיה חתום על ידו, למשרדו של עורך דין עמיחי שם טוב כתמיכה לבקשתו להסבת הדוחות על שמו של המתלון וזאת ללא ידיעתו או הסכמתו של המתלון.

לאחר מכן ובסמוך לאותו מועד הגיש הנאשם את טופס ההצהרה המזויף למרכז הדוחות הארצי לשם הסבת הדוחות על שמו של המתלון (להלן: "**מצג השווא**").

בהסתמך על מצג השווא הוסבו הדוחות על שם המתלון.

3. כתב האישום מייחס לנאשם שזייף מסמך בכוונה לקבל דבר, השתמש במסמך בידעו שהוא מזויף וקיבל דבר במרמה.

4. במהלך ניהול ההוכחות ובסיכומים ואף על פי שעובדה זו לא יוחסה לנאשם בכתב האישום, טענה המאשימה שהנאשם זייף את טופס ההצהרה גם בכך שהעתיק - כפי הנראה באמצעות צילום - את חתימתו וחתימתו של עו"ד שם-טוב ושיבץ אותן בטופס ההצהרה באופן שנחזה כאילו עו"ד שם טוב הוא שחתם. הטענה התבססה על הזהות ביחס שבין החתימה לחותמת וזאת בהשוואה למסמך אחר שנושא את חתימתו וחתימתו של עו"ד שם טוב (ת/9). בדיון שבו נשמעו סיכומים משלימים בע"פ, נסוג ב"כ המאשימה מהטענה והודיע שהמאשימה לא תבקש להרשיע את הנאשם בזיוף החתימה והחותמת "אלא רק תתייחס לכך כראייה תומכת בהקשר לזיוף המסמך" - כלשונו.

תשובת הנאשם לכתב האישום

5. הנאשם, הן בתשובתו לאישום והן בעדותו טען שהמתלון הוא שחתם על טופס ההצהרה ועשה זאת סמוך למועד שבו הושכרה לו המונית ומדובר בנוהל עבודה שגרתי שננקט לגבי כל נהג ששוכר ממנו מונית ועל כן אין מדובר במסמך מזויף. הנאשם הודה שהעביר את טופס ההצהרה לעו"ד שם טוב והוא חתם עליו שלא בנוכחות המתלון ואחר כך הגיש אותו בצירוף תצהיר שעליו חתם הנאשם בעצמו, אל מרכז הדוחות הארצי של משטרת ישראל, לשם הסבת הדוחות של שם המתלון.

גדר המחלוקת

6. המחלוקת שבין הצדדים מצומצמת באופן יחסי וממוקדת בשאלה האם זייף הנאשם את טופס ההצהרה בכך שחתם עליו בשמו של המתלונן ללא ידיעתו או הסכמתו, אם לאו.

בהתייחס לטענה שלפיה זייף הנאשם גם את חתימתו וחתימתו של עו"ד שם טוב, טענה שהועלתה כאמור רק באמצע ניהול ההוכחות ובסיכומים, החלטתי שלא אדון בה שכן מדובר באשמה שלגביה לא קיבל הנאשם הזדמנות סבירה להתגונן כפי שיוסבר לקמן בפסקה 13 להכרעת הדין. הדברים אמורים בין אם מדובר בבקשה להרשיע את הנאשם בעובדה זו ובין אם מדובר בבקשה להתחשב בה כראייה מחזקת כגון "דבר מה" בתוספת להודאה. נוסף על כך וללא כל קשר לשיהוי שבהעלאת הטענה, איני סבור שיש בידי כלים מתאימים לפסוק בעניין זה ללא חוות דעת מומחה.

דין והכרעה

7. לאחר שבחנתי את הראיות שנאספו בתיק ושקלתי את טיעוני הצדדים, לא מצאתי שהמאשימה עמדה בנטל המוטל על שכמה לשכנע באשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר.

8. מסקנתי נשענת על שני אדנים. הראשון - מחדלי חקירה מהותיים שנחשפו בתיק, מחדלים היורדים לשורשו של עניין דהיינו לליבת המחלוקת שבין הצדדים. השני - הקושי לתת אמון בגרסת המתלונן שהייתה בלתי משכנעת ולא אפשרה לקבוע ממצאים בהסתמך עליה. וכששני אלה מצטרפים יחדיו, מתחייבת המסקנה שאשמתו של הנאשם לא הוכחה כדבעי ויש לזכותו מחמת הספק.

אדון תחילה במחדלי החקירה ואחר כך בגרסת המתלונן.

מחדלי חקירה

9. בע"פ 2840/17 **ניאזוב נגד מדינת ישראל** (07.05.2008) בפסקה 73 לפסק דינו של כב' השופט סולברג סוכם ההלכות הידועות בנושא מחדלי חקירה כלהלן:

"נקודת המוצא ידועה: "מטרתה של החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (ע"פ 10596/03 בשירוב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 20 (4.6.2006)). יחד עם זאת, "מחדלי חקירה אין בהם כשלעצמם כדי להביא לזיכוי של נאשם, אם חרף מחדלי החקירה הונחה תשתית ראייתית מספקת להוכחת אשמתו בעבירות שיוחסו לו" (דברי בע"פ 8447/11 סולימאן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 24 והאסמכתאות המובאות שם (24.9.2012); כמו כן ראו: ע"פ 8187/11 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 38 (19.8.2013) (להלן: עניין פלוני)). "השאלה אותה נדרש בית המשפט לבחון היא האם מחדלי החקירה מקימים חשש כי הגנתו של הנאשם קופחה, מכיוון שנוצר לו קושי להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו שלו" (ע"פ 2694/14 חדאד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 89 לפסק הדין של השופט (כתוארו אז) ס' ג'ובראן (6.9.2016); כמו כן ראו: ע"פ 4226/11 אבו חדיר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה נב (15.2.2016)). נפקותו של מחדל

החקירה תלויה אפוא, "בתשתית הראייתית שהניחה המאשימה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והמסקנות תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין" (עניין פלוני, פסקה 38)

אדון בעיקרי מחדלי החקירה:

10. **היעדרו של מסמך המקור -** במסגרת הראיות שהובאו במשפט לא הוצג המסמך המקורי של טופס ההצהרה - ת/7 שזיפו מיוחס לנאשם ושאלן מחלוקת שהוגש למשטרה במסגרת בקשת הנאשם להסבת דוחות התנועה על שם המתלונן. כך גם לא הובאו ראיות על ניסיונות לחפש את המסמך המקורי ולתפוס אותו כמוצג או ראיות על כישלונם של אותו חיפוש והסיבה לאי תפיסתו - כגון שהמסמך הוגש באמצעות מייל או פקס וכדו'.

מדובר בפעולה בסיסית וחיונית לחקירת חשד לזיוף מסמך. הימנעות מנקיטה בפעולה זו מקפחת את הגנת הנאשם ומונעת ממנו להוכיח את טענותיו בהתייחס למסמך המקורי, כגון באמצעות בדיקות השוואתיות שונות שניתן היה לערוך והדורשות מסמך מקורי בלבד וכיו"ב.

דומני שהמאשימה נתפסה לכלל לטעות בסיכומיה בהטילה את נטל הבאת המסמך המקורי על הנאשם - טענה שנשזרה כחוט השני לכל אורך סיכומיה. בעניין זה אזכיר מושכלות יסוד ואומר שהמאשימה היא זו שנושאת בנטל השכנוע ונטל הבאת הראיות ועל כן היא זו שצריכה לתפוס את המוצגים הרלוונטיים לבירור האשמה ולהציגם במשפט - לכך נועדה החקירה הפלילית. ברם, מקום בו הוכח שהנאשם הוא זה שמחזיק במוצג ולא עלה בידי החוקרים לתפוס בשל כך, הנטל יעבור אל הנאשם להסביר היכן הוא מצוי. בהיעדר הסבר סביר, יפעל הדבר לחובתו של הנאשם כמי שנמנע מהבאת ראיה חיונית התומכת בגרסתו. במקרה שלפנינו הנאשם הגיש את המסמך למשטרה והמאשימה לא הביאה כל ראיה שחיפשה את המסמך המקורי או ביררה מה עלה בגורלו, כך שהנטל לספק הסבר באשר לגורל המסמך, לא עבר אל כתפי הנאשם.

11. **הודאת הנאשם בדוח העימות -** המאשימה תמכה יתדותיה בדוח עימות שנערך בין הנאשם למתלונן (ת/5) שבו הודה לכאורה הנאשם בזיוף טופס ההצהרה.

ברם, לאחר שנבחנו הדברים והתלבנו במשפט, הגעתי לכלל מסקנה שהודאה זו - לאו הודאה היא. ובמה דברים אמורים?

על פי דוח העימות שערך החוקר איל רון - ת/5, הודה הנאשם שניגש לעו"ד שם טוב כדי להסב את הדוחות על שמו של המתלונן כשהוא מצויד בייפוי כוח מבעל הזכות הציבורית. וכך אמר:

"החתימה על המסמך הזה ההצהרה שעיו (כך במקור - א"כ) רשום השם של המצהיר כאיזיק גולד אני חתמתי וזו חתימתי שלי".

ע"פ ת/5 משנשאל הנאשם אם יש לו אישור מהמתלונן לחתום בשמו או להסב עבירות תנועה משם בעל הזכות לשמו, השיב:

"חתום אין לי ומעולם לא טענתי שיש לי אישור שכזה שאיזיק גולד נתן לי. אני טוען שאני חתמתי על מסמך ההצהרה שהצילום שלו אתה מציג לשנינו מסומן ר.ע. 17.04.16 משום שאיזיק גולד

**סרב להעביר את העבירות תנועה על שמו כאשר הרכב היה ברשותו הבלעדית ובחזקתו הבלעדית.
זו הסיב (כך במקור - א"כ) שאני חתמתי בשמו".**

אף על פי כן, הכחיש הנאשם בעדותו שהודה במסגרת העימות בזיוף טופס ההצהרה. הנאשם טען זאת אף שעולה מדוח העימות שחתם עליו. עם זאת טען שלא קרא את הדוח לפני שחתם ובדוח אכן לא נרשם שקרא או שהמסמך הוקרא לו.

אציין כי בשל הפגמים בתיעוד העימות התנגדה ההגנה לקבילותו כראייה. בהחלטתי מיום 24.06.2018 קבעתי שדוח העימות קביל אולם משקלו ייקבע בתום ההליך.

עתה משנדרש אני לקבוע את משקלו של הדוח, מצאתי שלא ניתן להעניק לו משקל גבוה או מכריע. הטעמים העומדים ביסוד החלטתי הם אלה:

א. החוקר אינו זוכר את החקירה ובכלל זה את העימות שערך (פרוטוקול עמ' 10 ש' 12, 24-26, 29, 29).

ב. העימות לא תועד באופן חזותי או קולי (פרוטוקול עמ' 11 ש' 25-27).

ג. החוקר אישר שלא תיעד את כל מה שנאמר באופן מדויק "מילה במילה" אלא תיעד את עיקרי הדברים. לגרסתו הכוונה היא לדברים מהותיים המצויים בליבת המחלוקת (פרוטוקול עמ' 11 ש' 23, 33-34 ועמ' 12 ש' 3-4, 9-10).

ד. בדוח העימות אין אסמכתא שהדברים שנרשמו בדוח הוקראו לנאשם טרם שחתם עליו.

ה. לאחר העימות לא נגבתה הודעה מהנאשם כדי לברר יחד אתו את הנסיבות המדויקות שבהן זויף טופס ההצהרה דלעיל, כגון: מתי זויף, כיצד זויף, האם קיים טופס מקור והיכן הוא מצוי וכיו"ב. כן לא נשאל הנאשם מדוע שינה את גרסתו ובחר להודות. בדרך זו ניתן היה לעגן את ההודאה ולמנוע חשש מטעות.

ו. החוקר אישר בחקירתו הנגדית שייתכן והנאשם התכוון לתצהיר אחר (דהיינו לא לטופס ההצהרה החשוד כמזויף) (פרוטוקול עמ' 14 ש' 11). עם זאת אציין שבדוח העימות נכתב במפורש שהוצג לנאשם טופס ההצהרה כפי שסומן בתיק החקירה (רע 17.04.16). באותה נשימה אזכיר שטופס ההצהרה צורף כנספח לתצהירו של הנאשם וייתכן שהנאשם בתשובתו כיוון לתצהיר ולא לנספח. חיזוק למסקנה זו בדבר טעות אפשרית של החוקר בהבנת דברי הנאשם מצאתי בכך שמעדותו של החוקר עולה שכלל לא היה מודע לתצהיר (פרוטוקול עמ' 13 ש' 11-24).

הנאשם בהודעתו המפורטת במשטרה (ת/2) מודה בכך שחתם על תצהיר לפני עו"ד עמיחי שם טוב וטופס ההצהרה צורף אל תצהירו כנספח. עוד הוסיף שהמתלונן הפקיד בידי הצהרה חתומה "פתוחה" עוד במועד שבו החל לעבוד כנהג מונית, בלי שחתם על הצהרה זו בפני עו"ד שם טוב. לגרסתו ההצהרה נחתמה בידי עו"ד שם טוב במועד שבו החתים את הנאשם על תצהירו. הנאשם מסר את גרסתו זו בחקירתו וחזר עליה

בעדותו.

בהתייחסו לכך בהודעתו - ת/2 אמר כך:

" ניגשתי לעו"ד שלי עמיחי שם טוב [...] נתתי תצהיר שלי בשמי על סמך ייפוי הכוח שקיסוס נתן לי לטפל בכל הקשור לזכות הציבורית שלו אשר נערכה ונחתמה בפני שם טוב. אני מוסר לך את צילום התצהיר [...]. לאחר הכנת התצהיר מילאתי את ההצהרה שגולד נתן לי וחתם עליה בעת קבלת הרכב לחזקתו והעברתי את המסמכים למחלקת נהגים של המשטרה בבקשה להעברת הדוחות על שמו של איציק גולד"

אשר למסמך ההצהרה החשוד כמזויף מסר בת/2:

"מסמך זה הנו הצהרה שכל נהג מונית שמתחיל לעבוד חותם עליו . לא רק אצלי אצל כל בעל מונית המעסיק נהגים. המסמך רשום כולו על ידי וחתום בחתימתו של איציק גולד והחתימה של עו"ד שם טוב נעשתה ביום שאני עשיתי את התצהיר בשמו של קיסוס [...]."

דברים דומים כתב הנאשם במכתבו אל מרכז הארצי לפניות נהגים במשטרת ישראל (ת/15):

"איציק גולד לא חתם בפני עו"ד עמיחי שם טוב אלה (כך במקור א"כ) אני - תורג'מן אשר השוכר את הזכות הציבורית ממקס קיסוס ובעל ייפוי כוח חוקי החתום על ידי עו"ד עמיחי שם טוב."

כיון שהחוקר אינו זוכר את עריכת העימות ונסיבותיו וכיון שהעימות לא צולם ולא הוקלט וכיון שהדברים שנאמרו בעימות לא תועדו באופן מלא דהיינו "מילה במילה" אלא נרשמו עיקרי הדברים בלבד, וכיון שהחוקר לא גבה הודעה מהנאשם לאחר העימות כדי לעגן את ההודאה ולברר את נסיבות הזיוף וטעמי החזרה של הנאשם מגרסתו הקודמת, יש בלבי ספק שמא התכוון הנאשם לתצהיר שעליו חתם בפני עו"ד שם טוב או למילוי פרטי המתלונן בטופס ההצהרה "הפתוח" וזאת כפי שטען בהודעתו (ת/2), במכתבו (ת/15) ובעדותו. מהראיות עולה חשש שכוונתו של הנאשם לא הובנה כדבעי על ידי החוקר מה שהוביל לרישום דבריו בדוח העימות באופן שגוי. הליקויים בתיעוד העימות לא מאפשרים כיום להתחקות אחרי הדברים שנאמרו ולבדוק אותם ועל כן לא ניתן להעניק לדוח משקל מכריע כפי שטענה המאשימה. אדגיש כי אין בדברים משום הטלת דופי ביושרו וביושרתו של החוקר איל רון שאין בליבי ספק שתיעד את הדברים כמיטב הבנתו.

12. עדותו של עו"ד עמיחי שם טוב - עו"ד עמיחי שם טוב שנחזה להיות חתום על מסמך ההצהרה המזויף לכאורה, לא נחקר במשטרה למרות שמדובר על פעולת חקירה מהותית להוכחת הזיוף הנטען. מחדל זה קיפח את הגנת הנאשם כפי שיוסבר לקמן.

אזכיר שההגנה התנגדה לעדותו של עו"ד שם טוב מן הטעם שהלה לא נחקר במשטרה ופרטים מהותיים בגרסתו נמסרו במהלך "ראיון עד" שהתקיים במשרדי המאשימה. לדידה של ההגנה מדובר בהשלמת חקירה שאינה ראויה למסגרת זו.

בהחלטתי מיום 09.07.2018 קבעתי שהעד מסר בראיון פרטים מהותיים המהווים הרחבת חזית ועל כן היה מקום שיעובדו במסגרת השלמת חקירה במשטרה.

בהחלטתי, התרתי למאשימה להעיד את העד אך במתכונת מצומצמת, דהיינו ניתנה לה האפשרות להגיש

באמצעותו את המסמכים שערך, הא ותו לא.

לחלופין הצעתי למאשימה לבקש את דחיית עדותו ולשלוח אותו להשלמת חקירה מסודרת במשטרה שם יחקר כעד. במסגרת החקירה יתחקו החוקרים אחר גרסתו, יעמיתו אותו עם הראיות החפציות ויאפשרו לו לבדוק את הדברים במשרדו ולהשיב תשובות ברורות ומוחלטות. לאחר שב"כ המאשימה התייעץ עם הממונים עליו, בחר הוא לדבוק בעמדתו המקורית להעיד את העד באותו יום כפי שתוכנן.

התביעה נסמכה על מכתבו של עו"ד שם טוב (8/ת) שצורף לעררו של המתלונן על סגירת התיק נגד הנאשם בעילה של חוסר אשמה. בהתייחסו לטופס ההצהרה שנחשד כמזויף, מסר עו"ד שם טוב במכתבו כך: **"הנני מאשר כי פנה אליי בחור בשם גולד איציק עם מסמך בשם הצהרה ובו חתימה עם חותמת וחתימה הנחזית להיות חתימתי. למיטב זכרוני, גולד איציק הנ"ל לא חתם בפניי על מסמך זה ואינו מוכר לי. כמו כן המסמך אינו נושא תאריך ולא נערך על ידי".**

כאמור, גם לגרסת הנאשם, המתלונן לא הופיע בפני עו"ד שם טוב אלא חתם על טופס הצהרה ריק, עם כניסתו לעבודה כנהג מונית וטופס זה נחתם על ידי עו"ד שם טוב רק בדיעבד ושלא בנוכחותו. אין במכתבו של עו"ד שם טוב מענה לטענה זו, מה שמעצים את המחדל שבאי חקירתו במשטרה - כעד.

בחקירתו הנגדית מסר עו"ד שם טוב שהוא אינו יודע אם ערך את התצהיר שעליו חתם הנאשם, תצהיר שטופס ההצהרה החשוד כמזויף צורף אליו כנספח. בהתייחסו לכך מסר: **"אני לא יודע. את המסמך הזה לא בדקתי אצלי במחשב, הכוונה לתצהיר, יש דברים שהוצגו בפניי והסתכלתי במחשב מה ערכתי ומה לא. לגבי התצהיר אני צריך לבדוק במחשב אם יש לי כזה דבר. אני משווה את המסמך עם מסמך שיש לי ביד והבאתי מהמשרד, ככל שזכור לי זה דומה למסמך שאני ערכתי. זה נראה מסמך שערכתי אותו (פרוטוקול עמ' 22 ש' 27-30).**

תשובה שאינה חד משמעית ברוח זו, השיב עו"ד שם טוב גם ביחס לייפוי הכוח של מכלוף - 9/ת שהוצג לו.

בהתייחסו לשאלה אם ערך את טופס ההצהרה החשוד כמזויף שעומד כאמור בלב המחלוקת בתיק, מסר: **" למיטב ידיעתי לא ערכתי כזה דבר, אין במסמך תאריך ואני בדרך כלל לא מוציא תחתי תצהיר אפילו אם לא ערכתי אותו ללא תאריך.**

ש. החותמת?

ת. דומה לשלי אני לא יכול לדעת אם זה שלי אני לא גרפולוג.

ש. החתימה?

ת. אגדיר זאת בצורה מדויקת זה נחזה להיות החתימה שלי אבל אני לא יכול להיות בטוח בכך" (פרוטוקול עמ' 23 ש' 22-29).

העד לא זכר שצורף נספח (טופס ההצהרה של המתלונן) לתצהיר שעליו חתם את הנאשם (פרוטוקול עמ' 26 ש' 13).

העד לא זכר איזה מסמך הציג לו המתלונן ומסר שזרק את העותק שהיה ברשותו לאחר שניקה את משרדו (פרוטוקול עמ' 26 ש' 17-18).

העד אישר שהחתים נהגים אחרים שעבדו אצל הנאשם על מסמכי הצהרה והוא אינו זוכר בכמה נהגים מדובר (פרוטוקול עמ' 25 ש' 2).

ברי שאילו היה נחקר עו"ד שם טוב במשטרה, הדברים היו נבדקים על ידו וניתן היה להעידו על גרסה ברורה ולא כזו המוטלת בספק. אדגיש שהנאשם בעניין עמימות גרסתו של העד רובץ לפתחם של החוקרים ולא לפתחו של העד, שכן טיבה הלקוי של החקירה מנע מהעד לבדוק את הדברים במשרדו ולהשיב תשובות ברורות לשאלות הרלוונטיות. בנסיבות אלה לא ניתן לקבוע ממצאים על פי דרך העבודה המקובלת של עו"ד שם טוב כפי שטענה המאשימה בסיכומיה. אשר על כן, בהיעדר חקירה מסודרת שהייתה מובילה לקבלת תשובות ברורות לשאלות שבמחלוקת, לא ניתן להסתמך על עדותו של העד. עוד אדגיש שמעבר לקושי דלעיל יש מטבע הדברים במחדלים אלה גם משום קיפוח הגנת הנאשם.

13. זיוף לכאורה של החתימה והחותמת של עו"ד שם טוב - במהלך ניהול דיוני ההוכחות בתיק הבחין ב"כ המאשימה שהשילוב שבין חתימת עו"ד שם טוב וחתימתו על גבי טופס ההצהרה (ת/7) דומה להפליא - שלא לומר זהה - לשילוב שבין החותמת לחתימה כפי שהן מופיעות על גבי מסמך אחר - יפוי הכוח של מכלוף - (ת/9). בהתאם לכך, טענה המאשימה בסיכומיה שהנאשם זייף גם את החתימה והחותמת על גבי טופס ההצהרה בדרך של העתקתם מת/9. המאשימה הוסיפה שבטופס ההצהרה קיימים קווי מתאר בדמות ריבוע המוכיחים שהחתימה והחותמת נגזרו והודבקו. המאשימה ביקשה שבית המשפט יחליט בדבר הזהות הנ"ל על פי מראה עיניו והפנתה לפסיקה התומכת בטענתה.

דומני שהעלאת אשמה מעין זו באמצע שלב בירור האשמה, בלי שזו יוחסה לנאשם קודם לכן בכתב האישום, בלי לבקש את תיקון כתב האישום ובאופן שהפתיע את הנאשם, מנעה ממנו לנקוט בפעולות בסיסיות לצורך גיבוש קו הגנתו, כגון שליחת המסמך למומחה מטעמו וכיו"ב. בנסיבות אלה מדובר בהרחבת חזית-האשמה באופן שפוגע ביכולתו של הנאשם להתגונן ודי בכך כדי לדחות את הטענות בעניין זה.

מעבר לדרוש אוסיף שאין ביכולתו של בית המשפט להגיע למסקנה נחרצת בעניין זה ללא חוות דעת מומחה שתבחן את המסמכים הרלוונטיים בדרך מקצועית כגון באמצעות הגדלת מיקרוסקופ וכיו"ב. לאור ניסיוני, ספק בעיניי אם בכלל ניתן לבחון זהות שכזאת ללא המסמכים המקוריים.

גרסת המתלונן

14. המתלונן העיד שלא עבר את העבירות מושא הדוחות ת/10, ת/11 ו-ת/12, ולא חתם על טופס ההצהרה (ת/7). עוד טען, שהנאשם זייף את חתימתו על גבי ת/7 ובהסתמך על המסמך המזויף, הסב את דוחות התנועה על שמו. המתלונן אישר בעדותו שבתקופה הרלוונטית הייתה המונית בחזקתו (פרוטוקול עמ' 33 ש' 16-17).

עדויות של המתלונן הייתה בלתי משכנעת, מתחמקת, פתלתלה ולא הגיונית. נוסף על כך, גרסתו נסתרה

בראיות אחרות שהובאו במשפט כך שלא ניתן היה להסתמך עליה לצורך קביעת ממצאים.

במצב דברים זה כשגרסת המתלון משמשת נדבך מרכזי בראיות המאשימה להוכחת הזיוף, הרי שקריסת הגרסה ממוטטת את הנרטיב שניסתה התביעה להוכיח במשפט.

אתייחס לעיקרי הדברים שעמדו ביסוד מסקנתי זו.

15. **מסרוני הווטסאפ** - המתלון טען בעדותו שידע על הסבת הדוחות על שמו משיחה עם סוחר מכוניות מת"א בשם חיים מזרחי שממנו - כך לטענת המתלון - נטל הנאשם טופס תצהיר ששימש להסבה. המתלון טען שלא ידע על ההסבה מהנאשם (פרוטוקול עמ' 37 ש' 22-25).

בהמשך, במהלך חקירתו הנגדית, ורק לאחר שעומת עם מסרונים שנשלחו אליו, הודה המתלון ששוחח עם הנאשם על הדוחות בעת שנפגשו בביתו של הנאשם (פרוטוקול עמ' 40 ש' 9-10).

מסרוני הווטסאפ הוצגו לבית המשפט ישירות מהטלפון של הנאשם ופלט מודפס שלהם הוגש לבית המשפט מטעם ההגנה - נ/1. המסרונים מוכיחים שהנאשם פנה אל המתלון מספר פעמים בעניין הדוחות, פניות שכללו מסר מפורש בדבר כוונתו להסב את הדוחות על שמו של המתלון. המתלון התעלם מהפניות למרות שהסימון על גבי המסרונים (2 סימני "וי" כחולים) מוכיח שקיבל אותם. על שתיים מהפניות ענה המתלון **"אני מחוץ לעיר חוזר בלילה נדבר"** תשובה שמצביעה על כך שקרא את המסרונים.

המסרונים מלמדים שהמתלון לא הופתע מהדוחות שיוחסו לו ואף נמנע לקבל אחריות על העבירות שעבר. תחת זאת, בעדותו, האשים את הנאשם בהאשמות קשות כגון "שכפול מוניות" דהיינו זיוף לוחיות רישוי של מוניות כדי להפעילן במקביל תחת מספר רישוי זהה והאשמות בדבר קשירת קשר עם חיים מזרחי כדי לרמות וכיו"ב טענות בלתי הגיוניות ומופרכות.

כשעומת המתלון עם המסרונים, התחמק מתשובה, טען שאינו זוכר, טען שהמסרונים מזויפים, התעלם מהשאלות ולא סיפק כל הסבר לקשיים בגרסתו בעניין זה (פרוטוקול עמ' 37 ש' 32 ועד עמ' 40 ש' 23).

לפיכך, גם עניין המסרונים פוגם בגרסת המתלון ומחליש את מהימנותו.

16. **דוחות המהירות ומחקר התקשורת** - המתלון הכחיש הן בהודעתו והן בעדותו שעבר את שתי עבירות המהירות בתל אביב בתאריכים 05.10.2015 ו-24.10.2015.

בהודעתו ת/16 נשאל על עניין זה ואמר:

" ש. מי אמר שלא אתה ביצעת את העבירות האלה אם אתה לא זוכר מתי עבדת אצלו על הרכב שלו ואין לך תצהירים להוכיח שחתימתך זויפה על גבי התצהירים?

ת. עכשיו אני אביא את התצהירים עם האישור על הגשת התלונה ולפי השעות בתל אביב, זה לא אני"

גם בעדותו במהלך חקירתו הנגדית, התייחס לעניין זה ומסר:

ש. ב- 30.10.15 אתה מודה שהיית בת"א כי מזה אתה לא יכול לחמוק כי יש ת.ד. ואתה אומר שבאותו חודש ב 5.10.15 וב- 24.10.15 לא היית בת"א ולא ביצעת את העבירות האלה ?

ת. לא ביצעתי אותן והנאשם הסב אותן על שמי עם תצהיר מזויף.

(פרוטוקול עמ' 42 ש' 1-3).

אמנם המתלון לא טען מפורשות שלא שהה בתל אביב בעת שנעברו העבירות, ברם מסקנה זו משתמעת מדבריו באומרו: **"לפי השעות בתל אביב זה לא אני"**. במהלך ניהול ההוכחות הצעתי לצדדים לאכן את הטלפון של הנאשם במועדים הרלוונטיים לדוחות והם הסכימו להצעתי.

תוצאות האיכון מוכיחות שהנאשם שהה בתל אביב ביום 04.10.2015 בשעה 23:39:18 ונקלט במרכזת בזק ברחוב דרך ההגנה בתל אביב כ-48 דקות טרם נעברה העבירה מושא ת/10 שאף נעברה סמוך למקום האיכון (העבירה נעברה ביום 05.10.2015 בשעה 00:27:19 בצומת דרך קיבוץ גלויות - חיל השריון בת"א).

העובדה שהמתלון לא אוכן במועד השני שבו נרשם דוח לחובת המונית (ת/11) דהיינו ביום 24.10.2015, אינה תומכת בגרסתו. דוח איכון הוא ממצא חיובי אם מאן דהוא אוכן בזמן מסוים ובמקום מסוים ואינו ממצא שלילי אם לא אוכן. שכן קיימת אפשרות שאותו אדם שהה במקום, אולם הטלפון שנשא לא נקלט באתר כלשהו או שכלל לא נשא טלפון באותו זמן.

ממצא זה - איכנו של הנאשם בתל אביב סמוך למועד העבירה וסמוך למקום העבירה - מחליש את טענתו המפורשת שלא הוא שעבר את העבירה, ואת טענתו המשתמעת שלא נכח בתל אביב במועד הרלוונטי. כפועל יוצא מכך נפגעת מהימנותו.

17. דוח החנייה העירוני - המתלון טען שלא עבר את העבירה מושא ת/12. המתלון הזכיר את דוח החנייה כבר בהודעתו במשטרה מה שהוביל להגשת כתב אישום נגד הנאשם גם בנוגע לדוח זה. למרות שהמתלון הודה והורשע בדוח, במסגרת הסדר טיעון, לא טרח הוא לדווח זאת למשטרה ואף לא לב"כ המאשימה במסגרת ראיון העד שנערך לו. גם בחקירתו הראשית לא סיפר על כך למרות שהדוחות הרלוונטיים ובכללם ת/12 הוגשו דרכו. בעדותו, במסגרת חקירתו הנגדית, בהתייחסו לת/12 טען המתלון כך: **"גם התאריך 09.09.15 אני לא זוכר אם הרכב היה אצלי, זה שלוש שנים עברו אני לא זוכר תאריכים"** (עמ' 33 ש' 18) וזאת לאחר שכבר הודה בעבירה ושילם את הקנס. רק בחקירתו הנגדית ולאחר שב"כ הנאשם שאל אותו שאלה מפורשת בעניין זה, סיפר המתלון כי מבירור שערך הגיע למסקנה שהוא זה שחנה בניגוד לחוק ועל כן שילם את הדוח. לא היה בפי המתלון הסבר מניח את הדעת מדוע לא סיפר על הדברים עד אז (פרוטוקול עמ' 33 ש' 25 ועד עמ' 34 ש' 18).

18. דוגמאות השוואת חתימות שמסר המתלון - המתלון מסר דוגמאות חתימה לחוקרים - ת/13, כדי להוכיח שהנאשם זייף את חתימתו על גבי ת/7. החתימות שבדוגמאות לא תאמו את החתימה שעל

גבי ת/7.

במהלך ניהול ההוכחות, במסגרת חקירתו הנגדית של הנאשם, הוצג לו מסמך והוא בתגובה הפנה מיד את תשומת הלב לכך שחתימתו של המתלון על גבי אותו מסמך - טופס הודעה על מקרה ביטוח מיום 06.11.2015 - נ/4, תואמת את החתימה על גבי ת/7. עניין זה מעלה תהיות נוגות באשר למהימנות המתלון ולאמיתות טענותיו בעניין החתימה.

19. ואם בכל אלה לא סגי, בעדותו של המתלון נתגלו קשיים ופירוכות בעניינים שונים שמפאת קוצר היריעה אפרט אך בקצרה בלי להתיימר ולציין את כולם.

המתלון לא סיפר בחקירתו במשטרה על מעורבותו של סוחר המכוניות מת"א חיים מזרחי שלטענתו הזהיר אותו מפני הנאשם לאחר שהלה קיבל ממנו טופס תצהיר ששימש להסבת הדוחות. הדברים עלו רק בעדותו של המתלון בבית המשפט לאחר שסיפר עליהם לב"כ המאשימה במסגרת ראיון העד. כבישת הגרסה בעניין מהותי שכזה ללא הסבר מניח את הדעת לסיבה שבגינה השתהה הנאשם במסירת הדברים, משליכה על מהימנותו ומהימנות גרסתו.

המתלון טען בהודעתו ת/16 שמזה שלוש שנים לא עבר עבירות תנועה, וזאת כנימוק התומך בכך שלא עבר את העבירות הרלוונטיות לכתב האישום. בהודעתו מיום 29.03.2016 אמר כך: "[...] **אני לא עושה עבירות תנועה כבר שלוש שנים אתה יכול לבדוק את זה**".

בחקירתו הנגדית התברר שהורשע בשתי עבירות תנועה. ביום 26.05.15 הורשע בנהיגה במהירות מופרזת, וביום 26.06.2015 הורשע באי ציות לתמרור עצור. כנשאל על כך בחקירתו הנגדית השיב: "**אמרתי שהפחתתי משמעותית**" (פרוטוקול עמ' 35 ש' 4). כך גם טענתו של המתלון שהוא אינו עובר עבירות מהירות נסתרה אף היא שכן עברו התעבורתי מצביע על עבירת מהירות שבה הורשע אך ביום 26.05.15.

גם בעניינים אלה לא היה בפי המתלון הסבר משכנע מלבד הסברו בדבר שעות עבודתו הרבות כנהג (פרוטוקול עמ' עמ' 35 ש' 27), הסבר שלא יישב את הסתירות בדבריו.

מכל מקום ולסיכום נקודה זו ניתן לקבוע שגרסתו של המתלון בעניין עברו התעבורתי נסתרה מיניה וביה ולא היה בפיו הסבר משכנע לדברים.

עוד אוסיף שבמהלך חקירתו הנגדית של המתלון התברר כי יש לו מניע להתחמק מקבלת אחריות על הדוחות שכן על פי שיטת הניקוד עלול היה הוא לאבד את רישיונו וכפועל יוצא מכך גם את פרנסתו. עניין המניע כשהוא מצטבר לכל הקשיים האחרים שעוררה עדותו, משמש אף הוא נדבך שלילי להערכת מהימנותו.

גרסת הנאשם

20. משמצאתי שאין די בראיות שהביאה המאשימה להוכחת האשמה ומשמצאתי שקיים ספק סביר באשמת הנאשם, ממילא אין עוד צורך לדון בגרסת הנאשם ולקבוע ממצאי מהימנות לגביו.

סוף דבר

21. כאמור מצאתי שלא עלה בידי המאשימה להוכיח את אשמתו של הנאשם ברף הנדרש בהליך זה, ועל כן, החלטתי אפוא לזכות את הנאשם מחמת הספק.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, ו' כסלו תשע"ט, 14 נובמבר 2018, בהיעדר הצדדים